

Юлія ЛОЗІНСЬКА

здобувачка освітньо-професійної програми

«Менеджмент», ЗУНУ

Науковий керівник – Світлана КРАМАРЧУК, канд. екон. наук,

доцент, доцент кафедри менеджменту,

публічного управління та персоналу

Західноукраїнського національного університету

УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ЯК ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОСТІ МАЛОГО БІЗНЕСУ В ТУРИСТИЧНІЙ СФЕРІ

Сьогодні управління ризиками стає стратегічним інструментом забезпечення життєдіяльності підприємств малого бізнесу, особливо у туристичній галузі. Через постійну мінливість середовища та обмеженість ресурсів, здатність керівника вчасно ідентифікувати загрози перетворюється на конкурентну перевагу. Для сучасного менеджменту важливо не лише констатувати наявність проблем, а й впроваджувати проактивні механізми мінімізації втрат. Саме такий підхід є основою стійкого розвитку Туристичного інформаційного центру міста Тернополя в умовах сучасних викликів.

Управління ризиками в малому бізнесі це комплекс заходів, спрямованих на виявлення та нейтралізацію подій, що негативно впливають на результати діяльності. На відміну від великих корпорацій, малі підприємства мають вищу чутливість до коливань попиту та безпекових ситуацій [1]. Успішна реалізація ризик-менеджменту передбачає не лише фінансовий контроль, а й гнучкість організаційної структури, що дозволяє зберігати функціональність навіть за умови скорочення зовнішніх туристичних потоків.

Дослідження діяльності Туристичного інформаційного центру дозволило виокремити ключові групи ризиків: фінансові (бюджетна залежність), маркетингові (конкуренція з боку цифрових сервісів) та операційні ризики адаптації персоналу [2]. Кожна з цих груп вимагає специфічних методів реагування та постійного управлінського контролю. Ефективність менеджменту в таких

умовах визначається здатністю системи адаптуватися до загроз через постійний моніторинг показників.

Важливим етапом дослідження стало визначення інтегрального показника ефективності управління ризиками. Підвищення цього значення з 0,62 до 0,79 за період 2022-2025 років підтверджує доцільність обраної стратегії трансформації [2]. Такі результати свідчать про готовність установи до швидкого реагування на кризи та її здатність перетворювати потенційні загрози на можливості для розвитку.

Основним шляхом зниження ризиків є диверсифікація діяльності та впровадження інноваційних рішень. Цифровізація послуг дозволяє значно розширити охоплення аудиторії та підвищити рівень задоволеності відвідувачів [3]. Зокрема, створення інтерактивних карт та впровадження систем швидкого доступу через QR-коди на локаціях міста дозволяє нівелювати інформаційні загрози, роблячи туристичний продукт доступнішим для споживача.

Особлива увага має приділятися комунікаційній стратегії у цифровому просторі. Активне просування через соціальні мережі TikTok та Instagram дозволяє залучати молодіжну аудиторію та стимулювати інтерес до внутрішнього туризму. Це допомагає зменшити ризики падіння попиту серед традиційних сегментів ринку, а системна робота з контентом формує високий рівень довіри до установи та міста в цілому.

Для зниження фінансової вразливості необхідно активно використовувати інструменти фандрейзингу та залучення грантових коштів. Співпраця з міжнародними донорами дозволяє реалізовувати масштабні проекти без навантаження на муніципальний бюджет. Одночасно із цим, розширення переліку власних платних послуг та продаж авторської сувенірної продукції створює додатковий запас міцності та забезпечує фінансову автономію у довгостроковій перспективі.

Результативність впроваджених заходів підтверджується статистикою: збільшення кількості звернень до центру на 60 відсотків за останні три роки демонструє ефективність обраної

моделі. Навіть у періоди високої невизначеності системний ризик-менеджмент дозволяє не лише зберігати існуючі показники, а й забезпечувати зростання. Це доводить, що грамотний менеджмент є основою конкурентоспроможності малого бізнесу в сучасній економіці.

Отже, управління ризиками є невід'ємною складовою сучасного менеджменту, що дозволяє формувати позитивний туристичний імідж регіону. Поєднання цифрових інструментів, фінансової гнучкості та розвитку кадрового потенціалу дає необхідний рівень стійкості. Тільки через комплексний підхід до управління загрозами можливо забезпечити сталий розвиток туристичної інфраструктури міста.

Список використаних джерел:

1. Дмитрієв І. В. Стратегічне управління підприємством. Харків: ХНЕУ, 2021. 288 с.
2. Лігоненко Л. О. Управління розвитком підприємства. Київ: КНЕУ, 2019. 376 с.
3. Кифяк В. Ф. Організація туристичної діяльності: підручник. Чернівці: Книги-XXI, 2019. 344 с.